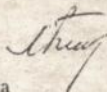

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ

На правах рукопису

ПИРОГОВА Людмила Леонідівна

УДК 656.7

УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ
МЕТОДІВ УПРАВЛІННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИМ
ПОСТАЧАННЯМ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ УКРАЇНИ

08.07.04 - Економіка транспорту і зв'язку

АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

КИЇВ 1996

Робота виконана в Київському міжнародному університеті
цивільної авіації

Науковий керівник - кандидат економічних наук,
доцент Єрьоменко В.В.

Офіційні опоненти - доктор економічних наук,
професор Єлагін В.Т.

- кандидат економічних наук,
іфієєв В.С.

ЛННБ України ім.В.Стефаніка

00760753 (S)

Провідна організація - Акціонерний інститут комплексних
транспортних проблем ІКТП-Центр

Захист відбудеться 30 січня 1997 г. в 12 годин на засіданні
спеціалізованої вченої Ради Д 01.35.03 при Київському міжнародному
університеті цивільної авіації за адресою: 252058, Київ-58, пр.Космонавта
Комарова, 1, корпус 9, ауд.9-308.

З дисертацією можна ознайомитись в бібліотеці університету.

Автореферат розіслано 30 грудня 1996 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої Ради,
доктор економічних наук

В.М.Загорулько

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Система матеріально-технічного постачання (МТП) цивільної авіації відіграє важливу роль в забезпеченні безпеки польотів, високої культури обслуговування пасажирів та клієнтури, відповідності вимогам науково-технічного прогресу.

Підвищення ролі суб'єктів господарської діяльності, основною функцією яких є МТП (далі – суб'єкти МТП), у розв'язанні нагальних проблем розвитку цивільної авіації (ЦА), ефективності її функціонування можливо за рахунок використання сучасних методів оцінки і стимулювання праці. Основна проблематика таких методів полягає у використанні науковообґрунтованих підходів щодо розподілу прибутку підприємства між колективами цих структурних підрозділів та окремими працівниками відповідно до досягнутого рівня ефективності та якості праці.

Аналіз ефективності застосування таких методів показав, що вони не повною мірою відповідають сучасним вимогам: основний упор передбачається на оцінку з боку керівництва, що не дозволяє виключити елементи суб'єктивізму; форма і методи розрахунку і застосування норм і нормативів не пристосовані до можливих змін господарської ситуації; недостатньо чітко формалізований взаємозв'язок між результатами роботи підприємства і методами стимулювання.

Все вищесказане, а саме – необхідність підвищення ефективності функціонування суб'єктів МТП і застосування з цією метою сучасних методів управління і стимулювання праці – визначило актуальність теми дослідження.

Метою роботи є розробка методичних принципів управління і стимулювання праці, що дає змогу підвищити ефективність функціонування суб'єктів МТП в перехідний період розвитку економіки.

Для досягнення цієї мети були поставлені і вирішені такі завдання:

- проведено аналіз сучасного стану і тенденцій розвитку цивільної авіації України, в тім числі її системи матеріально-технічного постачання;
- здійснено аналіз методичних основ оцінки і стимулювання праці колективів структурних підрозділів і працівників суб'єктів МТП;

ЛНБ ім. В. Стефаника
АН України

- розроблено математичну модель оптимізації прийняття рішень у процесі функціонування підприємства МТП;

- розроблено і реалізовано на практиці метод організації внутрішньофірмового управління і стимулювання праці, що ґрунтується на моделі взаємодії підрозділів у процесі формування виручки (прибутків) підприємства;

- розроблено методiku приватизації підприємств з урахуванням економіко-правової специфіки їх функціонування у системі ЦА.

Предметом дослідження є господарський механізм управління і стимулювання трудових колективів структурних підрозділів і окремих працівників суб'єктів МТП.

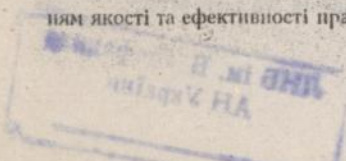
Як об'єкт дослідження розглядається відкрите акціонерне товариство Українська авіаційно-торгова компанія "Авіапостач" (далі - "Авіапостач"), яке є основним постачальницько-збутовим органом ЦА, а також структурні підрозділи підприємств та навчальних закладів ЦА України, підприємства МТП Росії, Азербайджану, Грузії, Узбекистану. Інформаційний масив формувався на основі первинної звітної документації, матеріалів аналізу господарської діяльності підприємств.

Методологічною основою виконаної роботи стали праці відомих вітчизняних і закордонних учених у галузі досліджень дії об'єктивних економічних законів ринкової системи господарювання, макро- і мікроекономіки, управління виробництвом, математичного моделювання, теорії систем і теорії вибору і прийняття рішення.

Наукова новизна дисертаційної роботи полягає в розробці методик внутрішньофірмового управління, яка ґрунтується на моделюванні процесу функціонування суб'єкту МТП, характеру взаємодії підрозділів і оцінці якісних аспектів результатів діяльності об'єктів управління.

На захист виносяться наступні положення і результати:

- методика організації внутрішньофірмового управління, що ґрунтується на моделюванні процесу взаємодії підрозділів у процесі формування результатів діяльності суб'єктів М.П і стимулювання з урахуванням якості та ефективності праці;

- математична модель прийняття оптимальних рішень у процесі функціонування підприємства МТП;

- методика визначення оптимальної стратегії проведення приватизаційних заходів з урахуванням економіко-правових аспектів діяльності підприємств у системі ЦА.

Практичне значення дисертаційної роботи полягає в наступному:

- скорочено час простоювань авіаційної техніки і знижено собівартість авіанервезень за рахунок своєчасного і повнішого постачання авіапідприємств авіаційно-технічним майном;

- підвищено рівень рентабельності суб'єктів МТП за рахунок розширення сфери послуг, що надаються, та клієнтури, оптимізації товарних запасів, збільшення оборотності обігових коштів, раціонального використання трудових, матеріальних і фінансових ресурсів;

- інтенсифіковано ділову і трудову діяльність працівників;

- проведено успішну приватизацію "Авіаностачу"; нагромаджений досвід використовується в процесі проведення приватизації інших підприємств ЦА.

Апробація роботи. Основні результати роботи і положення дисертації докладено на семи науково-практичних конференціях і семінарах у 1984-1996рр.

Реалізація роботи. Наукові висновки дисертації прийняті і впроваджені як методичні матеріали при організації внутрішньофірмового управління регіональних органів постачання України, Росії, Азербайджану, Грузії, Узбекистану.

Публікації. По темі дисертації опубліковано 9 наукових праць загальним обсягом 7,5 друкованих аркушів.

Обсяг дисертації. Основний текст дисертації викладено на 120 сторінках друкарського тексту, ілюстровано 9-ма рисунками і 18-ма таблицями, міститься 2 додатки. Список використаної літератури складається із 108 назв.

Структура дисертаційної роботи визначається логічною послідовністю розв'язання поставлених завдань і включає:

ВСТУП

1. СИСТЕМА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ПОСТАЧАННЯ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ УКРАЇНИ ЗА СУЧАСНИХ УМОВ

1.1. Проблеми і тенденції розвитку цивільної авіації України

1.2. Умови функціонування і цілі розвитку системи матеріально-технічного постачання

1.3. Методичні основи оцінки і стимулювання праці. Аналіз відомих підходів

2. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОФІРМОВОГО УПРАВЛІННЯ І СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ

2.1. Математична модель прийняття оптимальних рішень у процесі функціонування підприємства матеріально-технічного постачання

2.2. Методика організації внутрішньофірмового управління

2.3. Оцінка якісних аспектів трудової діяльності та матеріальне стимулювання

3. ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ МЕТОДІВ СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ

3.1. Передумови впровадження і використання методів оцінки і стимулювання праці

3.2. Аналіз результатів використання

3.2. Аналіз досвіду і принципи вибору оптимальної стратегії приватизації з урахуванням економіко-правових аспектів функціонування підприємств у системі цивільної авіації

ВИСНОВКИ

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

ДОДАТКИ

ЗМІСТ РОБОТИ

У вступі обґрунтовано актуальність теми дисертації, визначено предмет, об'єкт і методи дослідження, сформульовано мету і завдання дослідження, наукова новизна і практичної цінність.

В першому розділі дано характеристику стану та основних тенденцій розвитку ЦА України на сучасному етапі. На обсяг роботи системи МТП впливають такі чинники: існуючий парк повітряних суден, ступінь його зносу; обсяги виконуваної авіатранспортної роботи і робіт щодо застосу-

вання авіації у народному господарстві; фінансово-економічні можливості підприємств ЦА щодо закупівлі авіаційно-технічного майна у потрібних обсягах і номенклатурі.

Тепер в Україні парк повітряних суден налічує понад 1200 літальних апаратів, призначених для перевезення пасажирів та використання в народному господарстві. Знос основних виробничих фондів в ЦА у 1995 р. склав 49,1% і має тенденцію до зростання. Ступінь зносу парку повітряних суден ще більший. Так, виробниче обстеження кількох авіапідприємств показало, що всі приписані повітряні судна уже повністю амортизовані.

Однак, обсяг поставок авіаційно-технічного майна скоротився, що викликано негативним впливом зниження обсягу робіт, що виконуються ЦА України (рис. 1).

Рис. 1 Динаміка зміни основних виробничих показників цивільної авіації України та її системи МТН за 1992-1995рр.

Як видно, за період, що розглядається, обсяг пасажирообороту упав. Деякої стабілізації досягнуто тільки в останні роки. Певне зростання вантажних перевезень забезпечено за рахунок виконання авіакомпаніями закордонних замовлень. Як наслідок, зменшується наліт годин на одне спільне повітряне судно з відповідним зниженням потреби у заміні вузлів та

агрегатів, зменшуються фінансово-економічні можливості авіапідприємств щодо їх закупівлі.

Досить сильний вплив на систему МТП має становлення нового господарського механізму в ЦА, який знаходить відображення у формуванні нових господарських структур на базі уже діючих, створенні нових, введенні механізму взаєморозрахунків між учасниками авіатранспортного процесу. Для детальнішого аналізу характеру впливу цього чинника було проведено відповідне обстеження (рисунок 2).

Рис.2. Структурні зміни у транспортному комплексі

Структурні зміни у ЦА відбуваються активніше порівняно з рештою транспортного комплексу України. Однак слід враховувати спрямованість вектора таких структурних змін. Тепер існує два типи суб'єктів господарювання: великі, що виконують специфічні функції щодо організації авіатранспортного процесу або його реалізації, і значна кількість дрібних експлуатантів авіаційної техніки, які в основному орієнтовані на експлуатацію арендованої авіатранспортної авіації. Ознакою стабільності

останніх є та обставина, що із 116 до теперішнього часу сертифікат експлуатанта вилучено у більш ніж 20 підприємств. Якщо для великих господарських суб'єктів здійснення всього процесу МТП власними силами це може бути виправдано, то для дрібних експлуатантів це призводить до невиправдано високих втрат. Аналіз показує, що сумарні витрати на МТП лише в дрібних авіакомпаніях переважають усі поточні витрати "Авіапостачу". Слід також враховувати наявність прихованих втрат із-за недостачі відповідного досвіду.

Вищесказане підтверджує висновок про необхідність підвищення ролі центрального органу МТП ЦА України, причому це важливо здійснити не лише стосовно питань економічної доцільності, а й для підвищення рівня безпеки та культури обслуговування, розв'язання інших глобальних завдань.

Слід також враховувати, що такий надзвичайно важливий чинник підвищення ефективності виробництва як приватизація не знайшов широкого застосування в ЦА. Тепер в ЦА налічується 52 державних підприємств, з яких лише 6 не підлягає приватизації. Згідно з планом Кабінету Міністрів України, в 1995р. підлягало приватизації 31 авіапідприємство, в тім числі шляхом корпоратизації – 15. Планове завдання галузю фактично не виконано, а за 1996р. приватизовано 4 підприємства. Тому ЦА України лише наближається до початку широкомасштабної приватизації.

В умовах скорочення обсягів поставок відбулось відповідне зниження обсягів виконуваної роботи або ж перепрофілювання діяльності суб'єктів МТП. Спад обсягів авіаперевезень супроводжувався відповідним зниженням поставок авіаційно-технічного майна та рівня його запасів на складах. Порівняна стабільність фінансово-економічного положення досягнута за рахунок різкого скорочення усіх непродуктивних затрат і надходження нових, нетрадиційних джерел формування виручки підприємства.

Різко змінився сам характер праці: зник плановий характер поставок, збільшився ступінь невизначеності в процесі забезпечення стабільного і надійного процесу постачання; втрачена монополна роль на організацію

поставок і тепер доводиться знову зановоювати ринок за рахунок здешевлення поставок і поліпшення сервісу обслуговування.

Однією з умов досягнення цілей, що стоять перед системою МТП в сучасних умовах, є вдосконалення методів оцінки і стимулювання діяльності трудових колективів і працівників. З цією метою здійснено аналіз понятійного апарату, що становить концептуальну основу оцінки і стимулювання. Сформульовано висновок, що результат оцінки формується в процесі взаємодії двох основних критеріїв. Перший, що має вартісну форму, відображає факт визнання суспільством, яке персоніфікується в конкретному випадку покупцем виробленого товару (робіт, послуг). Другий, не менш важливий, характеризує якісні аспекти, які незавжди можуть набувати вартісної форми оцінки. Це означає необхідність використання вартісних показників (прибуток, виручка тощо) в сукупності з якісними (рівень дисципліни, культура праці, виконання завдань керівництва тощо).

Як форма реалізації розроблюваної системи оцінки і стимулювання розглядається внутрішньофірмове управління. Здійснено аналіз описаних в літературі методів її організації та результатів практичного використання, який показав, що низька ефективність багатьох методик зумовлена їх орієнтацією на вертикальні зв'язки, що діють на підприємстві, недостатню увагу приділено створенню таких умов діяльності, коли колективи підрозділів і окремі працівники попередньо були б проінформовані про застосування певних, наперед обумовлених правил формування і використання матеріальних стимулів своєї праці. З урахуванням виконаного аналізу, а також специфіки основних технологічних процесів, що відбуваються в суб'єктах МТП, розроблено і обґрунтовано методичний підхід до організації внутрішньофірмового управління.

У другому розділі подано математичну модель прийняття оптимальних рішень у процесі функціонування підприємства МТП. Побудова цієї моделі ґрунтується на таких положеннях.

Задана величина, що характеризує частку грошових коштів, які підлягають вилученню з обігу в кожний інтервал часу на поточні потреби підприємства МТП (податки, заробітна плата тощо).

Рішення, що регламентує виробничу діяльність підприємства МТП, можна описати двома такими векторами значень незалежних змінних:

$$x = (x_j; j = \overline{1, m}, j = \overline{1, n}),$$

$$y = (y_i; i = \overline{1, m}, j = \overline{1, n}),$$

де x_j – кількість одиниць (або стандартних партій) ресурсів i -го виду, які планується придбати в j -му інтервалі часу;

y_j – кількість одиниць (або стандартних партій) ресурсів i -го виду, які планується продати споживачам у j -му інтервалі часу.

Зазначені величини виступають як шукані змінні. Перші з них визначають строки та обсяги закупок, другі – строки та обсяги продажу ресурсів. За змістом завдання зазначені величини можуть набувати тільки невід'ємних цілочисельних значень.

Критерій ефективності рішень, що приймаються, формально виражається функцією, яка характеризує прибуток від виробничої діяльності підприємства МТП:

$$f(x, y) = f_1(y) - f_2(x) - f_3(x, y), \quad (1)$$

де $f_1(y)$ – функція, що визначає доход від продажу протягом періоду часу, що розглядається:

$$f_1(y) = \sum_{j=1}^n \sum_{i=1}^m \beta_{ij} c_i^0 y_{ij};$$

$f_2(x)$ – функція, що характеризує витрати на придбання матеріальних ресурсів протягом періоду часу, що розглядається:

$$f_2(x) = \sum_{j=1}^n \sum_{i=1}^m \alpha_{ij} c_i^1 x_{ij};$$

$f_3(x, y)$ – функція, що описує витрати на зберігання матеріальних ресурсів протягом періоду часу, що розглядається:

$$f_3(x, y) = \sum_{j=1}^n \sum_{i=1}^m \eta_{ij} h_i [r_i(0) + x_{ij} - y_{ij}].$$

В систему обмежень завдання планування виробничої діяльності підприємства МТП входять співвідношення, що відбивають вимоги і умови практики господарської діяльності.

Формально завдання планування основної виробничої діяльності підприємства МТП полягає у визначенні векторів незалежних змінних, що обертають у максимум критеріальну функцію при дотриманні всієї системи обмежень.

Як основний норматив розробленої методики організації внутрішньофірмового управління було вибрано розмір відрахувань від балансового прибутку, який спрямовується на матеріальне стимулювання колективів підрозділів. Виручка (доходи) підприємства диференціюється за кожним напрямком або джерелом її формування. Залежно від умов господарювання норматив може набувати форми відрахувань від частини виручки підприємства, яка повинна витратитися на виплату зарплати і преміальних.

Реалізація такого підходу вимагає здійснення попередньої класифікації структурних підрозділів, що входять до складу підприємства, на: допоміжні, основна функція яких полягає у наданні послуг (виконанні робіт) іншим підрозділам; основні, які беруть безпосередню участь у наданні послуг (виконанні робіт) стороннім підприємствам і організаціям, у формуванні виручки підприємства.

Розроблена методика внутрішньофірмового управління ґрунтується на застосуванні матричної моделі взаємодії підрозділів у процесі формування прибутків підприємства. Матриця поділена на 4 квадранти. Елементи 1-го квадранта - x_{ij} , де $i \in M$, M - перелік джерел формування виручки підприємства, $j \in N$, N - склад структурних підрозділів підприємства, показують, яка питома вага ресурсів j -го підрозділу була витрачена на формування виручки підприємства в i -му напрямку діяльності, $\sum_i x_{ij} = 1$. Елементи 2-го квадранта R_{kj} , де $k \in L$, L - перелік статей витрат j -го підрозділу, характеризують витрати підрозділів за статтями витрат. Елементи 3-го квадранта W_i , P_i , F_i характеризують фінансово-економічні результати роботи підприємства за його напрямками діяльності, відповідно: виручку (доходи), балансовий прибуток, розмір фондів преміювання колективів підрозділів. Стосовно елементів 1-3 квадрантів повинно дотримуватись таке співвідношення: $\sum_i x_{ij} \cdot R_{kj} + P_i = W_i$

На етапі розрахунку нормативів відбувається заповнення 1-3 квадрантів матриці звітними даними за поточний період часу з дотриманням зазначених вище співвідношень. Потім розв'язується завдання математичного програмування, яке полягає у визначенні такого варіанта перерозподілу ресурсів підрозділів, за якого досягається максимальний рівень рентабельності підприємства. Розв'язування завдання дає змогу здійснити розрахунок шуканого нормативу внутрішньофірмового управління, який враховує практику установлення розміру премій, яка склалася, відносно фонду зарплати працівників підприємства. Розрахована величина визначає норматив відрахувань від балансового прибутку підприємства, яка спрямовується на матеріальне стимулювання працівників підрозділів і доводиться до їх відома на початку поточного господарського періоду.

На наступному етапі, після поточного господарського періоду, обчислюються розміри матеріального заохочення (премії) колективів підрозділів. Зазначену матрицю заповнюють фактичними даними, здійснюють перерахунок елементів 1-го квадранта: $x_{ij}^1 = x_{ij} / \sum_j x_{ij}$ і на їх основі визначають розмір матеріального заохочення кожного підрозділу.

Сформований таким чином фонд матеріального заохочення колективів підрозділів витрачається на преміювання працівників після коригування його величини з рахуванням результату оцінки якісних аспектів діяльності. Результат оцінки є умовною величиною, яка в інтегрованій формі характеризує якісні аспекти результатів діяльності. Його формування відбувається в процесі виконання трьох логічно взаємозв'язаних операцій, а саме: на основі експертних оцінок визначаються відносна значимість використовуваних у процесі показників (розрахунок ваг їх відносної значимості); здійснюється переахунок значень показників для зведення їх до єдиної розмірності (нормування величин показників шляхом порівняння фактичних значень з еталонними); розраховується значення, величина якого визначає результат інтегрованої оцінки.

Відповідно до розрахованих величин оцінки кількісних аспектів результатів трудової діяльності відбуваються коригування і перерозподіл фондів преміювання між підрозділами.

У третьому розділі описано організаційно-економічні заходи щодо впровадження і наступного застосування методів внутрішньофірмового управління. Для цього потрібно істотно модифікувати нині чинну на підприємствах МТП систему внутрішньовиробничого обліку і звітності. Основне завдання тут – довести деталізацію обліку витрат ресурсів до підрозділу.

Методика внутрішньофірмового управління, що описана тут, вперше була застосована в "Авіапостачі" (табл. 1).

Таблиця 1

Основні фінансово-економічні показники діяльності "Авіапостачу" за 1991-1995рр. у цінах 1990р., тис.крб.

	1991			1992			1993			1994			1995		
	т.крб.	т.крб.	%	т.крб.	%	т.крб.	%	т.крб.	%	т.крб.	%	т.крб.	%	т.крб.	%
Прибутки	1284,0	632,0	49,0	47,7	7,5	491,8	10	133,3	26,7						
В т.ч. від реалізації:															
авіамайна	1219,8	581,5	47,7	42,7	7,3	393,4	-"	99,0	25,2						
інших послуг	64,2	50,5	78,7	7,2	14,0	98,4	14	34,3	35,0						
Витрати	675,0	348,0	51,5	61,5	17,5	161,0	2,6	56,0	34,8						
Прибуток підприємства	283,0	203,0	71,7	-	-	251,0	-	17,0	6,7						

Аналіз показав, що важливе значення у досягнутій стабілізації роботи "Авіапостачу" мало застосування методики організації внутрішньофірмового управління.

Головними завданнями, які необхідно розв'язати в процесі приватизації, є: швидка й ефективна зміна форми власності, збереження основного профілю діяльності, дотримання прав та інтересів трудового колективу. Розглянемо перелік завдань, що вирішуються в процесі приватизації

(табл. 2). Підготовку суб'єкта господарювання до корпоратизації (акціонування) і приватизації рекомендується здійснювати за такою схемою:

Таблиця 2

Схема проведення приватизаційних заходів

Етапи	Характеристика	Результати
I	Збирання інформації про роботу об'єкта приватизації, експрес-аналіз на базі експертних оцінок	Визначення стратегії реформування об'єкта приватизації
II	Розглядання фінансового стану з урахуванням кон'юнктури ринку, відповідності нормам, підготовки персоналу, стану майна	Визначення першочергових і довгострокових дій при продажу акцій державного пакета
III	Розглядання проблем, які супроводжують реформування	Опрацювання стратегії з урахуванням інтересів колективу
IV	Узагальнення висновків I-III етапів і висесення змін у план розміщення акцій	Формування системи пріоритетів по: стратегії, структурі, маркетингу, фінансовому аналізу
V	Планування заходів і застосування методів приватизації для початку виходу з кризового стану	Вибір концепції санації, заходів, що застосовуються, механізму продажу акцій
VI	Довгострокові заходи у процесі реорганізації, які передбачають створення умов для його стабільної роботи	Завдання щодо розвитку за рахунок залучення стратегічних інвесторів, вторинної емісії акцій, реструктуризації

Досвід показує, що процедуру приватизації, а для підприємств ЦА її основною формою є корпоратизація, доцільно здійснювати в 4 етапи. Перший етап – початкова стадія робіт. Другий – оцінка вартості майна і визначення статутного фонду відкритого акціонерного товариства. Третій – здійснення організаційно-економічних та юридичних перетворень. Четвертий – фіксування власників випущених акцій у реєстрі та їх продаж (приватизація).

3. ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Дослідження, виконані в дисертаційній роботі, дали змогу отримати такі основні результати.

1. За умов переходу народного господарства України до ринкової економіки різко змінились роль, завдання та умови функціонування підприємств та інших суб'єктів МТП. Отримання комерційної вигоди ставиться в пряму залежність від: широкого використання сучасних форм і методів МТП, скорочення витрат на транспортування і зберігання, оптимізації запасів, застосування сучасних економічних методів управління.

2. Матеріальна зацікавленість працівників є основоположним фактором підвищення ефективності виробництва, і використання певної методики стимулювання праці безпосередньо відбивається на кінцевих результатах діяльності всього підприємства. Виконаний аналіз застосовуваних методів виявив не повну їх відповідність сучасним вимогам.

3. Удосконалення внутрішньофірмового управління суб'єктів МТП розглядається на основі використання відповідних моделей, що відбивають процес їх функціонування. Розроблені математичні моделі: прийняття оптимальних рішень у процесі функціонування підприємства МТП, взаємодії підрозділів у процесі формування виручки підприємства дають змогу сформулювати методику внутрішньофірмового управління, що функціонує ефективно.

4. Розроблена схема приватизаційних заходів з урахуванням економіко-правових особливостей функціонування підприємств в ЦА забезпечує оптимальний характер їх реалізації.

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕННЯ ДИСЕРТАЦІЇ
ОПУБЛІКОВАНІ В ТАКИХ ПРАЦЯХ:

1. Пирогова Л.Л., Литвиненко Л.А. Формирование численности производственного персонала при сезонной неравномерности его использования // Повышение эффективности использования трудовых ресурсов в союзной республике. – Ужгород, 1984.

2. Гуткина Г.И., Пирогова Л.Л., Субботин А.Н. Методические материалы по научной организации и нормированию труда в ГА. – М.: Воздушный транспорт, 1984. – 120 с.

3. Пирогова Л.Л., Литвиненко Л.А. Технология построения и оптимизации имитационных систем использования трудовых ресурсов // Теория и практика имитационного моделирования сложных систем. – Одесса, 1984.

4. Пирогова Л.Л. Формирование планов использования персонала при программированной эксплуатации сложных систем // Прикладные аспекты проблемы автоматизации. – Калининград, 1984.

5. Литвиненко Л.А., Пирогова Л.Л. Математические методы и ЭВМ при изучении вопросов нормирования труда. // Применение современных ЭВМ в учебном процессе. – Ташкент, 1988.

6. Пирогова Л.Л., Субботин А.Н. Повышение эффективности нормирования труда на предприятиях ГА // Совершенствование хозяйственного механизма. – Рига: РКИИГА, 1988.

7. Пирогова Л.Л. Математические методы и ЭВМ при изучении вопросов нормирования труда // Применение ЭВМ в учебном процессе. – Киев: КИИГА, 1990.

8. Еременко В.В., Литвиненко А.Е., Пирогова Л.Л. Математическая модель функционирования предприятий материально-технического обеспечения – Киев: КМУГА, 1996.

9. Пирогова Л.Л., Тофанчук А.Т. Методы внутрифирменного управления предприятиями материально-технического снабжения гражданской авиации. – Киев: КМУГА, 1996.

АННОТАЦИЯ

Пирогова Л.Л. Усовершенствование экономических методов управления материально-технического снабжения гражданской авиации Украины.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук.

В работе освещены проблемы и тенденции развития гражданской авиации Украины, субъектов хозяйственной деятельности в области материально-технического снабжения; разработана методика оценки и стимулирования деятельности трудовых коллективов, которая базируется на: модели принятия оптимальных решений в процессе функционирования предприятий, модели взаимодействия структурных подразделений в процессе формирования прибыли предприятия, методике расчета интегрированного показателя оценки качества достигнутых результатов, описана стратегия проведения приватизации предприятий гражданской авиации.

Ключевые слова: гражданская авиация, материально-техническое снабжение, экономические методы управления.

ANNOTATION

Pirogova L.L. The perfection of economical methods of management of material and technical supply of civil aviation of Ukraine.

Dissertation for the degree of Candidate of Economics.

In the dissertation the problems and tendencies of the development of civil aviation and its subjects of business activity in the branch of material and technical supply were considered; the technique of evaluation and encouragement of the working complex activity was developed and grounded; was proved that the technique is based on the model of acceptance the optimum decisions during the functioning of enterprises, on the model of interaction of the structural subdivisions during the formation of enterprise's profit, on the methods of calculation of the integrated exponent of the quality of the reached results appraisal; the strategy of privatization prosecution in the enterprises of civil aviation was described.

Key words: civil aviation, material and technical supply, economical methods of management.

Л.Л. Пирогова

Підписано до друку 28.12.96. Формат 60x84/16. Папір друкарський. Офсетний друк. Ум. фарбо-відб. 6. Ум. друк. арк. 1,09. Обл.-вид. арк. 1,25. Тираж 60 прим. Замовлення 26-1. Ціна Вид. № 21/II.

Видавництво КМУЦА
252058. Київ-58, проспект Космонавта Комарова, 1

AB 36.525